

ገጽ 2
ናጽነት አብ ምንጭና ወን
ናጽነት የደለ!

ገጽ 3
ናቕፋ ምእካል ለሰላም ስርዓት

ገጽ 6
ጽሑፍ ን ኣብ ትራፒኒስ
ጭንጭን/ጸጸረት!

ገጽ 7
ሰብ ፍላጭ ካርድ

ገጽ 11
15 ግንቦት ምዕራባዊ ምዕራባዊ
ቀዳማዊ 2022-2023

መራሕተ ሽዱሽተ ሃገራት ናይ ዮሃና መልእኽቲ ሰዲዶም

ብምክንያት መዘል 32 ዓመት ጽሑፍ ናጽነት መራሕተ ኢትዮጵያ ኪንዳ ሽዱሽቲ ጀርመን ተርኪን ክራሽም ናብ ህዝብን መምህርን ኣርቲስት ናይ ዮሃና መልእኽቲ

ሰዲዶም፡፡ ፕሪዚደንት ሪደራላዊት ደሞክራሲያዊ ሪፓብሊክ ኢትዮጵያ ባህል-ወርቅ ዘውድ ፕሪዚደንት ሪፓብሊክ ኪንዳ ሞልሞ ሩቶ

ገዝሰ ሽዱሽቲ ካርል ገሰሳዊ፡፡ ፕሪዚደንት ሪደራላዊት ሪፓብሊክ ጀርመን ፍራንክፋልተር ሽቲይንመር፡፡ ፕሪዚደንት ተርኪ ረሲፕ ማይብ ኣርዲንግ፡፡ ኮምኡውን ፕሪዚደንት ክራሽም

ዳክል ኦርቲጋ ኣብ ዝሄደሞ መልእኽቲ፡፡ ፕሪዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ምእኢ ጥሃና፡፡ ንኣርቲስቲ ህዝብን ደማ ሪሳዋን ብልጽግኡን ተመዝግቦም፡፡ መራሕተ ኢትዮጵያ ኪንዳ ተርኪን ብተወሃኹ፡፡ ሕውነታዊ ዝምድናታን ሽርክታዊ ምትሕጋጋዊን ሃገራዊ ምስ ኣርቲስት ብዘተዳለ ኮምፕሊክሽን ዘለዎም ጽንሰ እምነት ገለጸዎ፡፡

ደቡብ - በዓል ናጽነት ብደረጃ ዞባ ብኩብ ዝበለ መዓርግ ተጸምቢሉ

በዓል ናጽነት ኣርቲስት “ቅዶ ሰጠም መሃር” ብዘበል ቱም ብደረጃ ዞባ ደቡብ ብ22 ግንቦት ብኩብ ዝበለ መዓርግ ተጸምቢሉ፡፡ ኣብቲ ሰብላሚኒስት መምህርን ግንባርን ኮምኡውን ዕድመ ዝተከበረሉም ኣጋደሽ ዝተረፈቡ ኣብ ሰባታት ድሕራቕቲ ኣብ ስታዲየም መዳራራ ዝተኸደ ጽሑፍ ብልሲ 700 ተመራን ስራዊት-ደግን ዝተሃለወ መሃርዲታት ቀሪቡ፡፡ ኣመሓዳሪ ዞባ ደቡብ ኣቶ ሃብተኣብ

ተክፋዮን ህዝቢ ኣርቲስት ንልሲ 80 ዓመታት ተቃሊሱ ንኩሉም ብደህታትን ኣደጋታትን ብተቐቓነ ክገጥም ክሰርን ዘኸኣሉ ኣብ ንቅሓት ዝተመርከሰ ሰጠም ውጻሕ ምዃኑ ብምቃስ ነቲ በዓል ንምድማቕ ንዘደግሩ ኣርቲስቶ ንዝገዙ ኣመሰገኑ፡፡ ኣራመዝር ኣመዝዲ ሽምግል በላት ዞባ ደቡብ ኣቶ ኣብርሃም ዮውሃን ብወከኑ ነቲ ጽሑፍ ንምድማቕ ብወሽጥዎ ዓቕሚ ዞባ ዝተሃለወ ስራዊት ትሕዝቡታት

ብኩነት ተመራ ዝቐርብ ምርኣት ቅኝ ህጽን፡፡ ኮምኡውን መደብ ሞርሳ ዘጠቓለ መሃርዲታት ኮምኡተጸላወ ተባረ፡፡ ኣብዚ ቅንያት ዑደት ጸሞኦ “ህድብ ናጽነት” ንምድማቕ ዝተራጸፈ ስብሰባ ተካሪ፡፡ መርኣዶ ኣብ መሃርዲ ዘሉ ሰባዎት ምዃኑ ዝጠቐሰ ኣቶ ኣብርሃም ኣብ ዘተሓሳዩ ነበሩ ብህዝቡ ምምሕዳራትን ኣደሊታት ምክልኻልን ዝተከበረ ኣቶዛላ ንኢዳ፡፡ ኣብቲ ልዑል ተካሪ ህዝቢ ዝተገለጸሉ

ጽሑፍ ድራማዊ ምክሰቓስ ተመራ (ክላሳካሳ) ትልሂት ብሄራት ጣህመ

ዜማታት ኮምኡውን “ረቂቅ ኣደሊ” ዘርኣሉ ድራማ ዘጠቓለ ትሕዝቡ ቀሪቡ፡፡

ኣረባቶ ናቕፋ ንክራማት ምድላዋቶም የጸፍፋ

ኣብ ንኣስዘነ ናቕፋ ኣረባቶ ምምሕዳራት ነበሩ ኣግራሪ ተሓትን ኣግራሪ ለጻልኑ ጥብ ዝበሉት ማይ ኣብ ሕርሻዊ መሃ ንምወጻድ ምድላዋቶም የጸፍፋ ኣለው፡፡ እዚ ካብ ወርሒ ሚያዝያ ኣትሒቲ ዝሰለፈ ዘሉ ግንባታት ብቐንዱ ኣብ ምስቃብ ማይን ሓመድን ዘተኩረ ኩዳና ምልላሳ መሪኑ ምዘሉ ምድልዳድ ኮምኡውን ግምብ፡፡ ጀራትን መኣሪ ውሕጅን ምዃርን ዘጠቓለ እዩ፡፡ እቶም ኣረባቶ ማይ-ክታት ምፍጥሩ ክክርታትን ዞላትን ምህራብ ምድኣሽን ምዘሉን ግራውቲ እቶታውካት ኣብ ምብራኽ ዘለዎ ኣገዳሲት ብምግንባር ነቲ ለራሕ ብዘተዳለ ክቐጽል ምዃኑ ገለጸዎ፡፡

በዓል ናጽነት ኣርቲስት ኣብ ዝተፈለሰ ክገማታት ኢጣልያ ኣሰራሳይ ካፍቶ ሃዘዱን ጀርመንን ብዘበ ደምቀት ተጸምቢሉ፡፡ ኣብ ኢጣልያ - ክገማታት ሮም ባራ ካታንዳ ሸርፍ፡፡ ገቲ ፓርም ፓሰርም ቶሪናን ብ21 ግንቦት ዝተወደበ ጽሑፍ ናጽነት ብዘተከ ተካሪ ዚጋታትን መሓዘት ኣርቲስት ኣርቲስት-ደግን ማዕሪት ሃደ፡፡ ኣብ ክገማ ሮም ኣብ ዝተኸደ ጽሑፍ ኣምሳሪ ኣርቲስት ኣብ ኢጣልያ ኣቶ ፍላጭን ጸሞኦ “ኣስዘነ ዘሉና ናጽነት - ወጽኢት ናይቲ ንልሲ 60 ዓመታት ክበር ዋጋ ክፈልፍ ዘደሰኩ ዝመሳሉ ፈተንቲ መድረኻት ሰሪፍ ዘርጋዪኹዮ ዓመት እዩ” ኣለ፡፡ ኣብ ክላን ክገማታት ኢጣልያ ብተመሃሉ ብዘላዊ መደብ

ዝምረገ ጽሑፍ ኮም እተኣገደ ተፈለጠ፡፡ ኣርቲስት-ደግን ኣርቲስት ብራንደን ዊንክሊን ክጠሓን - ካፍቶ እውን ንቃልሰን መሃርዲትን ብዝጸበርቐ ባህዊ እውታትን ኮምኡውን ሰውራውን ሃገራውን ዜማታት ዝምረገ ጽሑፍ ኣቶደም፡፡ ኣርቲስት-ደግን ኣርቲስት ሃገራ ኣሰራሳይ ኣብ ተፈላሲብ ኣብ ዘደድም ምራግ ጽሑፍ ድም ሪዳሚ ጉዳዮት ኣምሳሊ ኣርቲስት ኣቶ ሰሙን ክህሉ ናጽነት ንምጽምላል ዝገበር ክብኩቡ መርኣዶ ረብን ትርጉማን ንኣላ ዝተኸፍለ ዋጋን ምዃኑ ገለጸ፡፡ ኣርቲስት-ደግን ኣርቲስት ካሪ - ግዚ ብመዳም ብራዊት-ደግን ባህወን መሃርዲታት ዝደመቐ ጽሑፍ ኣቶደም፡፡

መዓልቲ ናጽነት ኣርቲስት ኣብ ዝተፈለሰ ሃገራት ብድምቀት ተባራ

ጥዑምዝጊ ተስፋይ

ናይ ብካይ ናጽነት ብመገዳ ናጽነት ጥራይ ነው እትብሉት ተመክሮ ቃልሰታት ጸሐፊ ናጽነት ብተደጋጋሚ መክራዎ እዩ። ቃልሲ ናጽነት ብክጽነት እንዘይተሸፈነ መንደሩን ዘይቐጠ ናጽነት ተቐጥታ ምዃር ወይ ደማ ኣብ ዘወውዱ መገዳ ምክርታት እዩ መወጃታኡ። ነብ መጀመርታኡ ኣገሬት እንተ ዘይጸሩ ናይ ደግሮር ጉዕዝ ኣባይ ነው ዘብጽኡ እውን ኣይከላከሉን።

ኣብ ዓጸዓ፡ ብዘይነታም ናጽነቶም ብኣድ “መላኸቲ ዓጸዓ ኣና” ባልቲ ዝተመጠለም ህዝባት፡ ናጽነቶም ብቐልሲ ገዢኸብ ኣለም ዝተጠሰ ናይ ቃልሲ ጉጅሊታት ወይ ወደባት መቐጻሪ የብሉምን። ገለኦቶም ቦየም ድሕሪኡም ዝሰየሙ ተቐላብጦም ገለኦም ኣብ ሓድሕዶ ብዘጠረዎ ምጽፍ፡ ሃገርም “ሰባይን ሰባይን ዝተቐረሰ መዳይ ይክፈረልኩ” ምስ ከፊ ተቐጽቶም። ገለኦቶም ደማ ኣገሬታም ስለ ዘየፍኡ መጋብርያ ዓጸዓ ከይኖም ሰራጸም። ሓዩሎ ነብቶም ናጽነት ክወን ዝበኩ ዝመሰሉም እውን ብጥልባ “ናይ ርኩቕ መዝገብ” እትብሉ “ናጽነት” ሓጸዓ ኣብዮም ውሑዳት ደማ ብካይ ናጽነቶም ጨበጦም።

እም ናይ ሰማይን ምድርን ፍልልዮ፡ ኣብ ምብጋህን ምሥራሕን ቃልሲ ዝተፈጥሩ መዳኣት እዮም። ዝጠቀሱ ነብቶም ኣብ ዝባዕኡ ዘይብሉ ገዢ ናጽነቶም ኣብ ምንጻይ ምስ ከላኸነዮ ከፊታት ህዝባን ሃገርን ዘኾ ናይ ቃልሲ መገዳ ራሕራሐ ሰባይን ናይ ካልኣት ክምርኩ ፍቓደኛታት ዝኾኑ እዮም። ገዢ መገደን መገደን ስለ ዘይሓሉ፡ ክኸበ ዝከፍቦም ኣብ ፅንሰል ኣሕሊፍዎም፡ እታ “ወጽዮ” ዝብሉ ናጽነት እውን እንታይታ ከዩላሉ እዮም ተኸፊጦም ዓይ ኣብዮም።

ኣብ ብካይ ናጽነት ሃገራት ሃገ ናጽነት ግምርብ ኣብ ዝተሰለፈ ቃልሲ፡ እንተሰ ሰኣን ምስወዓል ወይ ደማ ብይይ መደይ ነብ ናጽነት ጸሐፊ ራብኣ ገዢ ርኣም ብዘወርም ጉጅሊታት ወይ

ወልቀብኩ ብዘተፈጥረ ሃጽ፡ እታ ናጽነት እትመሳ ዘይናጽነት ግምገማት ነው እትብሉ ገዢም እዮም። ነብ ሞንቲ ክኸበ ሉሚ ኣብ ዓጸዓ ነው ናጽ ዝወሰዳ ውሑዳት ዘይካና ሃገራት ምስቲ ኣብ መዝገብታት ሰፊሩ ዝርከብ ቅነሳ ትርጉም ናይ ናጽነት ዘይካ ናጽነት ሓጸዓ እዩን ዝብሉ ዘለዩ፡ እዞን ሃገራት እዚኣን፡ ኣብ ዘለዩ ምስብል ዝበል እዋን ነታ “ናጽነት” ዝብሉ ኣገሬት ባታ ብመገዳ ናጽነት መርማረን ኣብ ኣደን ኣለ ደያ ሞላ ሞን ዘርጋዎሉ ፅድል እውን ተረገጠውን እዩ። ማለትሲ፡ ናጽነትን ብዘተፈላለዩ ብልካትን ውዳትን ተመገጠለን ክሰኹን ገዢ ናጽነት ክርጥ፡ ኣብ ባዶ ሃልኪ ይካሄድ ምህላውን ዘሕዝቦ እዩ።

ሓደ ገላ ናጽነት ኣላ፤ ክብል እንተ ኹይኡ ዝባዕ ናጽነቱ ነው ዘይካ፡ ሰማይ፡ እቲ ኣብ ውሕጢ ዓቢ ባርነት ነው ናጽነት ዝኣሰረ ደቐቅቲ ሃገራት ጥራይ እዩ ክበርከር። እዚ ምስ ናጽነት ዘይካብ ቀንጠመኢ ክጥቐ ክብል ደማ ነቲ ወሃንን ዝባዕን ናጽነቱ ደርሳዮ፡ ሞላውን ራወሲ ሞት ጥራይ ይኹን ጎይታኡ ዘቐደሉ ክምብይ ጎይታኡ ኣብ ዝቐደሉ ነበር፡ ጎይታኡ ኣብ ዝብሉ ክኾኑ . . እንተ ዘይካይኡ ማዕረ ናጽ ሰብ ዘይካይኡ ኣለ-ዝኣምም ኣይካይኡ፡ “ኣይካ እናዘከሰ ብታኒካ ማይ ምዕጭኡ” ዝባዕዮ።

ሉሚ ሓዩሎ ብክልፊ ዘይመሰሉ ዝበላ ሃገራት፡ ልቓሕ ክወግ መላኸን ምዃን፡ ርድኡት ክቐጥ መላኸ ነው ዘለውን ዝተኮሙ ቅርሲ ክምሰሰን ነው ዝገዙ፡ ኣብ መዝገብ ሃገራት ዓጸዓ ክህልዎ መላኸን ምዃን . . ብካይን ክበርከሩ እንከለዎ ባህ ይበኣን፡ ጸሐፊን ኣብ ዝተካፍ ወይ ዝልወ ዓጸዓ-ሰኻይ ውሓታት ተራ ክህልውን ዘይምክሉ ማን ነው ጸብር ወይ ዘይመሰሉ ዝወሰኑ እዮን ዝመሰሉ፡ ብወሰናት ሃገራት ዝተካደረ ዓጸዓ ሰኻይ ሕግታት፡ ሞላውን ምስ ከፊታት ህዝቦ ዘይካ ይኹን ነውኡ ደማ ምስ ካልኣት ሃገራት ብማዕረ ዘርብኩን ክሰኹ፡ ብዘይ ፅደይ ምጽደይ ክርግኡ ነው ዘለውን እዮን ዝመሰሉ፡ ምናልባት እውን ኣድ እናሰኹ።

ናጽነት ኣብ ምንዳይ ውን ናጽነት የድሊ!

እዞን ሃገራት ገና ብዩል ከይቡ ብተለቃቢ ኣድ ዝዘወር ሰርዓት ክብል እንከሎ ተግዚመን ብምግባር ኣብ መወጃታ ነታ “ናጽነት” እትብል ኣምር ብሰማ ጥራይ ሓዘኡ ተረፈን ምህላውን ክኣመና ቅሩባት ኣይካናን። ህዝባትን ናጽነት ዝብልዎ ደማ ኣብ ምድርም ባይ ዘይምህላው ጥራይ እዩ፡ ኣብ ውሕጡ ዝረጸ ናይ ባይ ኣኣዳው ክንደይ ምዃን እንታይ ይዝር ምህላውን ግን ግምብ ዘሎ ኣይመሳልን። ብይይ ደገ ውዳትን ብይይ ሃገር ሰብ ራብኣን ተተላታው ዝካዘን ባህዌ ማለቲዎ ቀጠዎ ወተሃራዊ . . ውዳት እውን እናረኣዮን ፕሮጀክቶ ኣዋረን ደርሳዮ፡ ግና ከኣ “ናጽ ሃገር - ናጽ ህዝቢ” ዝብል ስያመ ይወጣብ።

ናጽነት፡ ሃገራትን ሓይልን እንከለዎ ምዃን . . ቀንዲ ርጅኢ ምዃን ዝተረሰወ ይመስል፡ ሰማይ ከርያ ደቡብ ከርያ፡ ሰማይ የመን ደቡብ የመን ምብራቕ ጀርመን ምብራቕ ጀርመን . . እናተባሉ ዝድወቡ ዝሰኹን ክኸበ ሕጂ እውን ዝድወቡ ዘለውን ደቂ ሓንቲ ሃገር ዝኾኑ ህዝባት፡ ምንጪ ፍልልዮም ኣብ ገዢኦም ዝቐረሙ ምዃን እንተ ተመክቦሉ እኳ፡ ኣድ ናይቶም ኣብ ግዝፈታ ሓይላት ምዃንም ዝተኣምሉም ሰርዓታት ነው ዘለዎን ክወል ኣይካይኡ። እዮም ሓደ ህዝቢ ክህሉ፡ ሰማይ ናጽነት ተመቐጥለምን ብሃገር ተክፋራለምን ዝብሉ ዘለዉ ኣህዛብ ሰርዓታትን እውን ብናጽነት ኣብሉም ናጽነቶምን ሃገርን ክሕዙ፡ ብዘይምክሉም እዩ።

ጸርይቲ ናጽነት፡ “ነውዚ እንተ ገደርኩ ናጽነት ክጸዝኩ ኣና” ዝብል ዋጋ ዕዳ ወይ መካተሲ እዩ ደልዮን እዩ፡ ናጽነት ዝጠልብ ህዝቢ እንተሰ ብቐልሲ እንተሰ ብክልል መገዳ ዝገዝ ናጽነት ክርከብ ኣለዎ ደኣምር ብናጽነት ናጽነት ክቐርብ ኣለ- ከምልኡ ዘለዎ ቅድመ ከፊት ክቐርቡ ኣይመቐን፡ ምክንያቱ “ናጽነት” ማለት፡ ናጽነት ጥራይ ስለ ዝኾነ።

ክንደይ ህዝባት እዮም ደቂ ሓንቲ ሃገር ክህሉ ብምክንያት “ናጽነት” ንኣድሕደም ተተፋኒናም ኣደዳ ሞትን ፅንወትን ከይናም? እቲ ሓሳዎይ ጉልብ ናጽነት እዩ፡ እቲ ሕብጽን ትክክለኛን ወጽኢቲ ግን ምጽጻል ነቲ ሞር ሓይሊ ብምብራቕ ቀጠዎ ወተሃራዊ ፖሊዘዊ . . ምድኻም ርኢትን ሰማይ ነው ዘይካ፡ ምዃር ሰማይ ምክንያት ኣብ ነውዚ ዝበሉ ከፊት ኣድ ብምኣታው ራብኣን ምሕላው . . ምዃን ግሁድ ተመክሮ ዓጸዓ ከይካ ኣለ።

ናጽነት ማለት፡ ብዘይድልዩት ወይ ብደቅጠ፡ ኣብ ናይ ካልኣት ኣተሓሳይ ሕርያ ዕላማ . . ዘይምዃር እዩ፡ ግንኣንካ ብናጽነት ምንዳይን ምዃርብን ማለት እዩ፡ ኣብ ታርኽ እዚ ዓጸዓ ውሑዳት ዘይካ ወጽዓት ኣህዝብ

ናጽነቶም ንክቐብጡ ብዳይ ሓቂ እንከረኩ ዘይገዙ መዋሃዲ ከይሉም፡ ግምታት ሰላማዊ ህይወት ተሓሪፎም፡ መጽኢ ፅድሓቶም ባርነት ኣብ ህመሽ ናብራ ተመሪኹ . . ጸብርብ ዘይውዱ ኣኣምርኦምን ኣኣዋን ወጽዓ ወጽዓም እዩ፡ እቲ ዝርገም ወይ ዘሕዝቦ ከኣ እዚ ኹሉ ኣይራሳ ነው ዘይካረ ተቐጽሩ ናጽነቶም ኣብ ዋጋ ዕዳ ክኣቱ እንከሎ እዩ።

ብቐደሙ እውን እኳ እቲ ራጸሙ ክወሰድ ዘይግቡ ናጽነት እዩ ነዳ፡ ከሉ ሰቡ ናይ ካልኣት ናጽነት ኣክበሩ ብናጽነት ክብር መላኸ እዩ፡ ኣብ ሕቶ ናጽነት ምስ በጽሐ ማን “ሰማይን ናጽነቱ ተሓይን?” ዝብል ቀንዲ ሕቶ ተገብሩ ኣብ ጸል መገዳ ምህላውን ናይ ራራዶ ዓጸዓ ኣራርሓ ኣብ ዝኸውን መዋሃዲት ሓላፊ፡ እዚ ማለት ደማ ሓደ ህዝቢ ናጽነቱ ንክርከብ ብናጽነት ክማህሩ ዘክል ባይታ ነው ዘይብሉ ዘመልከት እዩ።

ግንኣንካ ናጽ ንኳ ከተናደዮን ክካብርን እንተ ዘይተከሉ፡ ገና ግንኣንካ ምክንያት የድሊ፡ እዚ ቃልሲ እዚ ውን ናጽነት ክህልዎ ኣለዎ፡ ምክንያቱ ናጽነት፡ ኣብ መላኒት ደኣምር ገዢኡ ቤት ናሕሲ ምክንያት ኣይካይኡ።

ኣብ ገዢ ህዝብ ዘይመንጪ ናጽነት፡ ነው ጎደና ድሕረትን ሞክሕን እዩ ዝመሰሉ፡ እዚ ከፊት እዩ ደማ ህዝባት ንኣድሕደም ንክራዳሙ መገዳ ዝከፍት፡ ህዝባት ነው ዘይተመረ ማዶ ምስ ከፊት ነቲ ከፊታት ኣብ ራብኣም ንኸውሉ ክቃወ ዝጽኡ ናይ ማዶ ዘወርትን ውሑዳት ተለኣኽኩን ምጽኢ ባይታ ንክርክቡ ርኩብ ፅድል ይኸፍተሉም፡ ብይተኣዳ ዋጋ ናይ ህልዩት ኣጽዋር ደሳጠ፡ ጸጋታት ብናጽነት ብክንከርከርን ይምዘዙ፡ ነቲ ነው ቀንዲ ሰማይ ዝርኣዎ ኣሰኻ ናይ ምክንያት ድልዩት ወይ ሕልማ ህዝባት ናብ ዘር ነው ዝወርድ ይዘብ፡ ሽው ብሰማ ሰባዊ ሓገዝ ቀንጥሮ ሂም ካሕት የገዝ።

ከፊታት ኣብ ነውዚ ዝበሉ ባይታ ምስ ወረዳ ከፊታት ናብ ጸብር ምንገ፡

ከይምሰላፍ ራብኣታቶም ደው ከይቡ መመሊም ናብ ዝከፍኡ ደረጃ ነው ዝደርግ ይዘብ፡ ኣብ ሶማል ኣትከብ፡ እዞን ሉሚ እንከዘከን ዘለና ነው ዓራቕ ሊብዮ፡ ሰርያ፡ የመን ሰማይ ዝመሰሉ ሃገራት ግዳይ ብካይ ናይ ባይ ኣኣዳው ዝኾኑ እዮን፡ ኣብ ነውዚ ዝበሉ ሕንፍቶቻን ንክኣብ ዝወሰዱ ግዜ ሓጸር እዩ፡ ኣብዚ ግዜ ንክወጽኡ ማን ብወራዊ ሞት ትልኽ ዝብሉ እዮን ሓጸር ኣይካይኡ፡ ገና ደማ ኣብ ሓድሕዳዊ ምክንያት ምክንያትን ግዜ ይሰር ኣለ። እዚ ማለት ደማ ሕጂ እውን እንተ ኹኡ ህዝባት ይኹን መዋሃዲት እዞን ሃገራት እታ ንኹሉ ህዝቢ እትምልከትን ሞንቲ ዝኾነን ናጽነት፡ ብናጽነት - ማለት ብዘኣኣዳው ጽኑ ከተመደዎ እንተ ዘይካሉም ኣገሬታም ኣጥፊኦም ኣብ ፅንሰል ክከብሩ ክገደዱ እዮም።

መገሰ ቅማሬኡ

ቅነሳ ርጠብ መራሕት
ጸጋ ሕመራቲ ህዝቢ
ደታኡ ክበረት ደቂኣም
ጸንኡሳብ ሓብሰብ፡

ሰማይን ኣልባ ዝድኾ ቃሉ
ሓላ እድይታ መሳተርጎት ንኹሉ፡

ጠብ እታ ለዋህ ኣደ ኣዎጢ ሰንቲ
ተክሊ ህይወት ናሕ መምህር ሕቂ

ምስ ከሉ ጸጋማቱ ራሰው ክሰ-
ዝቃለሰ ክርኢ ኣደማዊ ፍትሒ
ሃሊ፡

መገንቲ ክበረት ሃይማኖቱ ኣርትራ
ሰዋኦቱ ጸሓት ታባቱ ጥንጻራ፡

ሰጠም መላኒ ኣብ ሞንቲ በጸል ቅያ
ዘይከፍኦ ዋዕዲ ግንኡ መወደድ፡

ርሳምርሳን ዝቐርኣሉ ፅወት መርጎ
ማሪ

ገነት ኣርትራ ዝጠረ ኣብ ሽኣዊት
ምድራ

ፅምራ ራብርቦ ሓሳት ብዘምታ
ዘዘገን ሃይኡ
መጋብር ወዲ መዓራርያ ቐሳሚ
ኣጥፊኡ፡

ቅያ ሰጠም መላኒ ንኣንገርቲ
ቅልውላው ዘርዳደ
ብርትዒ ምዃር ብክልጠት እናዋደደ
ብደመ መዋሃዲ መላከ ቅማሬኡ
ኣግደ!!

ማርክስ ገሕርክስ (ቐብ)

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ

ኣሰናዳ ተክለማርያም

ምክትል ኣሰናዳኢ

ብርሃነ ምሕረትኣብ

ቍ.ሰ 116266 / 201820(2220)

ቦርድ ምስንዳእ

ዮሴፍ ሃይለማርያም

ምሉእ-ብርሃን ሃብተገብርኤል

ተስፋ-ኣለም የማነ

ተስፋ-ልደት መብራህቱ

ቍ.ሰ 201820 (2214)

ፋክስ. 127749 - ቍ.ሳ.ጸ. 247

ለይ-ኣውት

ትንሱኢ ፍሰሃዩ
ሳምራዊት ሃብተ

ቤተልሂም ታደሰ
ፍርቱና ኤፍሬም

ቅሳነት ተወልደ

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቍ.ሰ.200454-07121322

ምልክታ

ቍ.ሰ.125013 - ቍ.ሳ.ጸ. 1284

ሰለሙን በርህ

አብ ዝካሄዱ ክፍል ናይዚ ጽሑፍዚ ስርዓት ደርግ ግንብተዎም ናይ መወጃታ ወጪን ኣሉ ዝተሰበ ዝገፍ ወረር ኣብ ለዩኒት 1982 ጀሚሩ ክሰብ ሰነ 1982 ኣብ ዝተኻየደ ግጥም ብክገኝኩት ከምእተደምደመ ተመልኪትና፤ መቐጸልታኡ ደሰብዮ (ኣብ ኣጸዋወዳ ኣሳማት ኣሃዳታት ጸሓኢ ክፍሉሞር ዝበል ግንብተኦሎቲ ዘመልክት ምዃኑ ንክርከር)

ሻብዳይ ወረር - ሰላኪታ

እቲ ብዙሕ መናወራ ዝተካበረለን ብምለኡ ርኢን ተኣማንት ናይ ዓወት ጽንሰ-ዝተተኸለለን ወፍሪ ቀደሕ ኮኾብ (ሻድሻይ ወረር) ብክገኝኩት ምስ ተደምደመ ስርዓት ደርግ ተሰፊሩ ቁራኡ ኣይዓረፈን፤ እኳ ድኣ ስራዊት ህዝቡ ማግር ኣብ ሻድሻይ ወረር ብዙሕ ተሃድሮ ክኸውን ከምዝኸፈለ ብምዃን፤ ካልእ ወረር ምህብጽ ኣብ ቅልጠፍ ምውድዳዊት እዩ ኣትዩ፤ እንተኾነ ሻድሻይ ወረር እዚ ኽሉ ጽንሰ-ተገደርሉ ዘይተዓወተ ደርግ ዝ “ካልኣይ ገጽ ወፍሪ ቀደሕ ኮኾብ” ኣሉ ዝሰማዕ ወረር ዝኾነ ምውጃዎ ከይገበረ ሰላኪ ኣሉ እዩ ጀሚሩዎ፤ እዚ ብ23 መጋቢት 1983 ዝጀመረ ወረርዚ ሶቭየት-ዶግማን ኣማኸርቲ ጀራል ፔትሮቭን መሳርዕቲን ካብቲ ቅድሚኡ ዝተኻየደ ወረራት ንህሊ ብገደራት ዝተዋሰኹሉ እዩ፤ ሻድሻይ ወረር ክወጥድ ዘይከኣል ኣብቲ ጸንዕ ስርዓታት ዝርከቦ ማግራት ናቑን ሰሞኽዊ ምህራቕ ሳክልን ለሳዝተኻይደ ብዘበል ምጋም ኮኣ ኣብዚ ወረርዚ ዘውጽኦ ወጥኡ ካብ ሓልሓል ክሰብ ባርን ጸንዕ ስርዓታት ኣብ ዘይቡሉን ኮም ድኣይነ ዘተግጸፍ ሰራሕ ዝርገሐ ኣብ ዘለዎን ቦታታት፤ ምቕሚ ህዝቡ ስራዊት ብምዃን ናይ ምትሕጽጽ ግብሩ ብምግባርን ኣብ መወጃታ ኣብ ዝሄዘ ወግኡ ብምጽገድ ምህራቕ ዝተሰበ ነበረ፤ እዚ ንኣርባተ ኣዋርሕ ዝተኻየደ ወረር ካብ ካልኣት ወረራት ፍሉይ ዝዘበረ፤ ስርዓት ደርግ ካብ ሪሎ ሓደን ወዳኣን ናይ መጥቃዕቲ ኣንጻራት ሓዘ ዘይምንቃሉ እዩ፤ ኣብቲ ወግኡ ግብሩ ከታታትን ህዝቡ ስራዊት እናምሎም ሰብምቲታት ብምውሳድ ክተግጸፍ እዩ መረኣ፤

ኣብዚ ወረርዚ ደርግ ግንብተኦሎቲ 2፣ 3፣ 18 ምስ መቐጠብድ ኣሃዳታት ኣብ ሓደ እዚ ጠርፉ “መገጥር እዝ” ዝተባህለ ሓደሻ እዚ ኣቐመ፤ እዚ ሓደሊዚ ብገገሞር ሓልሓልን ባርን

ክሞኸሩ ዝተመደበ እዩ፤ ብገገሞር ናቑ ኮኣ ግንብተኦሎቲ 19፣ 21፣ 22 ኣሰላ፤ ኣብ ሪሎ ናይዚ ወረርዚ ኣብ ማግር ናቑ፤ ክፍሉሞር 19 ብደጋምይ ክኸፈ ክበ. ፕሊሳል (መንደዓት) ደጋጊሙ መታላሊ መጥቃዕቲታት ብምዃር፤ ሃገሉ ድኣዓት ህዝቡ ስራዊት ተቐጽጺሩ ነበረ፤ ክፍሉሞር 21 እውን ብግንብተኦሎቲ ማግር ማለት ክበ. ግሎብ ሪክ ክሞኸሩ ራኪኑ ነዩ፤ ክፍሉሞር

22 ብመካ፤ ናብ ክበ. ስኩራተጂሞይ ጎሶ ሸብ ብምዃሩ ምስቲ ካብ ኣፍጻሚ ተጠቢሉ ብመገጥ ማግራት ናቑን ሓልሓልን ዝበረ ሰራሕ ክፍት መሪት ክበህ ዝኸፈለ ክፍሉሞር 18 ደደጋገፍ ነበረ፤ እቲ ሰሞን ጸርድታት መላሰሱ ብምዃር ናብ ኣሳማን ካራን ብምውራድ ግብሩ ህዝቡ ስራዊት ኣብ ማግር ናቑ ምስ ሪቐቕ ናቑ ምቕጽር ነበረ፤

ስራዊት ደርግ ኣብ ምጀማር እቲ ወረር ነቲ ብወሃቲ ደርግ ህዝቡ ስራዊት ዝተታሕዘ ማግር ሓልሓል ምፍራስ ብክፍት ክክፍታት ወረራ፤ ካብ ማግር ናቑ ዝተጠበሰ ስራዊት ብኸነኽ ሞን ምህር ክክቀረብ እንከሎ እቲ ብገገሞር ሓልሓል ዝተሰላፈ ብሰር ኣበሉ ነቲ ማግር ብከላትን ብድሕሪትን ክወቕዖ ጀመሩ፤ በዚ ደም እራዊት ህዝቡ ማግር ካብ ሓልሓል ንድሕሪት ናብ ክበ. ኣሳማን ክበልቕ ተገደረ፤ ብወን ርራ-ከብ እውን ጸሓ. ጽቕጢ ስለ ዝጠራ ሞንደ ክኸፈ ማግር ናቑ ተተገኦረ፤ ‘ውቃው እዝ’ ብመካ፤ ኣብ ሰሞኽዊ ምህራቕ ሳክል ጸምዲ ምቕጽጽ ክከበር ይጓዩን ነበረ፤ ስራዊት ደርግ ኣብ መገጥ ማግራት ሓልሓልን ናቑን ጸምል ሸቲ ክበ-ብ በራይሮ ላብ ገጽ ምስ ተኣቕሶቲ ማግር ናቑ ካብ ርራ፤ ብድራ-ዝበደት፤ ወግራት ሸብ ኣበሉ ምስ ኣሳማን ኮም ዝተኣሰር ተከራ፤ በዚ ደም ማግራት ናቑን ሓልሓልን ተኣቕሶ፤ ብከወሻኽ ደርግ ብርሕ ብኸነኽ ከር ስለ ዝወራራ ማግር ኣሳማን ብሞን ምስ ኣርታ፤ ደራራቅዳሮ ባብዩ፤ ባራ፤ ኣቐኸን ኮም ዝተኣሰር ተከራ፤ እቲ ቅድም በይኑ ዝበረ ማግር ባርን ማግር ሓልሓልን እውን ተኣሰረ፤ ማግር ናቑን ሰሞኽዊ ምህራቕ ሳክልን ኣቐዳሙ ኣብ ሻድሻይ ወረር ተኣሰሩ ስለ ዝበረ ኮኣ ከሉ ማግራት ብዘይ ክፍት ሰንሰላት ኣቐመ፤ እዚ

ካብ ደምበህት (ክበ. ቅርራ) ብክፍቱ ሓሊፉ ብክፍቱል ናብ ባርን ወራዩ ክሰብ ኣቐኸ ዝበርጋሕ ስርዓታት፤ ኣብ ታሪኽ ብራታዊ ቃልሲ ህዝ. ኣርታራ ወራራት ደርግ ዝተመከተለን ዝተኣምሸሰለን ሰንሰላታዊ ስርዓታት ኮይኑ ንውሓቲ 667 ኪ.ሜ ይበጽሕ ነበረ፤

ስርዓት ደርግ ኣብ ሰላኪታ ወረር ማግራት ብምዃር ግብሩ ህዝቡ ስራዊት ኣርቕቆ ኣብ ዝደገመ መላሰ ክክፍታት እዩ ወጠኑ፤ ከሉ ማግራት ንኣድሕዱ ምስ ተኣሰረ ዝተፈጥረ ቀንዲ ጸም ካብ ደጀን ንድሕሪ መሰመር ጸሓ. መተሓሰሪ ቦታታት ምዃሙ ነበረ፤ እቲ ወግኡ ንኣታት ሓሙሽት ኣዋርሕ ስለ ዝኸፈለ እቲ ሸብ ዝተፈጥረ ጸም ቀለል ኣይሰራ፤ ቀስ ብክፈስ ማን ጸራመጥታትን እናተወሰዱ ሓደ ድሕሪ ሓደ እዚ ኣብቲ ዝከውከ ማግር ኣንጻራት እናቐዳሸን ዝተፈተነ መጥቃዕቲታት ክበርጎን ጀመሩ፤ ኣብ ሓምሌ 1983 ብኸነኽ ባርን እርታን ዝበረ ሓደሊ ጸሓ. መጥቃዕቲ ተገደራ ነደሸጀሽ በኡ፤ ብኸነኽ ኣሳማን ብከወሰደ ጸራ መጥቃዕቲ ኮኣ ስራዊት ደርግ ናብ ዝኾነ ጸርቲ ክሰራት ተቐሰቡ፤ ብኸነኽ ናብ ግንብብን ክበ. ደራ-ዝበደትን ጸራ መጥቃዕቲ ምስ ተወሰደ ኮኣ ጸሓ. ናብ ገርሳኡቱን ደራራ መዳርን ወርጪን ክሰራት ተገደረ፤ በዚ ደም እቲ እምበከ ተመጠጠ ዝበረ ማግራት ሓልሓልን ባርን ናብ ዝጠበ ቦታ ከምዝኸነበ ተከራ፤

ኣብ ሰላኪታ ወረር ካብ ክበ. ርራ ላብ ጀሚርኩ ክሰብ ባርን ብክላይ ኣብ ማግር ሓልሓልን ሞን ጸም ናብ ግንብብን እቲ ዝበርታዕ መሪር ከፍት ዝተኻየደሉ ቦታ እዩ፤ በዚ ደም ኣብ ማግር ናቑን ሰሞኽዊ ምህራቕ ሳክልን ዝበራ ኣሃዳታት፤ ኣብዚ ዝተጠቐሰ ማግራት ደገፍ ምህሮ ክክቀረብ ግድን ነበረ፤ በቲ ኣብ መወጃታ ዝተወሰደ ወሃድ ጸራ መጥቃዕቲታት ደም ሰላኪታ ወረር ኣብ ነሐሴ 1983 ኣቐሰ፤ ኣብ መሪር ወግኡትዚ ኣብ መገጥም ስለ ናጽነትን መሰል ህዝቡን ዝተሰራ ብዙሓት ሰሞኽታት፤ ኣዘዚ ብርራ 58 ዝበረ ሓርቕ ተጋዓይ ኣሳይዮሰ ተወልድብርን (ወዲ-ፍላጎን) ኣብ ማግር ሓልሓል “ባሕሪ” ዝበል ቦታ ክሰራ እንከሎ መጽምድቲ ተጋዓላት ማርያም ኣሳሪሰ (ጌል ሞን) እውን ኣብቲ ወረር ብክፈራ ርራ ሓብብ ኣብ ዝተኻየደ ወግኡ ምስውኣ ካብ ዝኸፈ ተጋዓይ ዘይጸሰ ፍሉይ ፍጻሜ ነበረ፤

መድረኽ ጽላት

ካብ ምጀማር ቀጥታዊ ወረር ሰነ 1978 ጀሚሩ ክሰብ ናሕሰት ሻብዳይ ወረር ነሐሴ 1983 ኣብ ዝበረ 5 ዓመታት፤ ስራዊት መጥቅቲ ኣቐዳሙ ኣብ መጥቃዕቲ ሰውራ ኣርታራ ደም ኣብ መድረኽ ምክልኻል እዩም ነደርም፤ ድሕሪ ናሕሰት ሻብዳይ ወረር

ግኡ ሓደሊ ጸሓ. ኣዘዙ ለሳዝተኻየደ ጸሐ. ከቐዓሉ ከታት ተፈጥሮ፤ ሰውራ ኣርታራ እውን ንኸሉ ወራራት ብከቐዓት መኪቲ እኳ እንተካሰሰ፤ ጸሐ. ኣቐሰ፤ ጨበጠ ናብ መጥቃዕቲ ክሰጋር ዝፍ ሓደሊ ክድልብ ነዩዎ፤ ስዚ ደም እቲ ዝኸፈለ መድረኽ ናይ ጽላት መድረኽ ተሃሊ-እዩ ዝተኣቀ፤ ኣብዚ ናይ ጽላት መድረኽ ህግ ዝወሰደ ቀጥታዊ ተከራ እቲ ኣብ ወርሒ ጥሪ 1984 ኣብ ልዕሊ ከተማታት ተሃሊን ሃሊገደርን ዘዩዶ ሕውት መጥቃዕቲ እዩ፤ ወርሒ ኣብ ዘይመልእ ግዜ ደም እንደገና ነቲ ኣብ ሰሞኽዊ ምህራቕ ሳክል ሃራ ዝበረ “ውቃው እዝ” ተሃሊ-ዝዩዶ ዝበረ ስራዊት ኣቐዳሙ ምድምሳሰ ብ22 ሰነት 1984 ሰራሕ መጥቃዕቲ ፈንዩ፤ እዚ ቀጥታዊ መጥቃዕቲ ማን ኣይተዓወተ፤ ደገፍ-ምህር እንደገና ወርሒ ኣብ ዘይመልእ ግዜ ግም ተወዳዳሪ ካብ 19 ክሰብ 21 መጋቢት 1984 ብዘፈጸ ሓደሊ መጥቃዕቲ ነቲ ልዕሊ 6,000 ስራዊት ዝበረ ውቃው እዝ ብዘይመሳሰ ኣውዶት ኣኸበሉ ብምፍጻፍ ሞት ዝበረ ኣጸዋርን ተኣሳሪን ካልእ ብዙሕ ንብረትን ብምህብ ናይ ተኸሲ ግብሩ ክበ ክበል ኮኣ፤

ስርዓት ደርግ በቲ ኣብ ሻዳሻይን ሻብዳይን ወረር ዘዩዶ ብርቱዕ ወግኡ ድሕሪኡ ዝኸነበ መጥቃዕቲታት ህዝቡ ስራዊትን ግብሩ ስራዊት ኣጸቢቆ ክኖሮ እንከሎ ብኣንጽፋ ህዝቡ ስራዊት፤ ክራኡ ሃራዊ ጸውዒት ተቐብሎም ብዘመጽ መጽሐፍት ክድህኩ ክኣሉ ነበረ፤ በዚ ደም ኣብ ጥቅምቲ 1984 ኣቐወማ ስራዊት ህዝቡ ማግር ናብ ደጀ ክፍላቲ ስራዊት ሃዩ፤ ሸብ ዝኸፈለ ክፍላቲ ስራዊት ከክልተ ብርራ-ዝተከተሉ ናይ ሪሎ መሰመር ዝበረት ክፍላቲቲ 101 ምስ ተኣወሰን ኮኣ ክፍላቲ ስራዊት 70ን 163 ኣቐሞ፤ ብርራ 51ን 80ን ተኣቕሰን ክፍላቲቲ 52 መሰረታ፤ ብርራ 43ን 58ን ክፍላቲቲ 96 ኣቐሞ፤ ብርራ 31ን 70ን ክፍላቲ ስራዊት 61 መሰረታ፤ ብርራ 77 ምስ ዘዩ ስራዊት ተኣቕሰን ኮኣ ክፍላቲ ስራዊት 85 ቁመት፤ ኣብ ብርራ 76 ዝበራ 1ይን 2ይን 3ይን ሰሞኽታት ኣጋር ከበድ ብራት በብኣደሊ ኣብቲን ኣጋር ብርራ 4ኛ ከምዝከለ ተከራ፤

4ይን 5ይ ሰሞኽታት ናይ ብርራ 76 ዝበራ መፍይዝድ ኣሃዳታት ኮኣ ብደጀ ክፍላቲቲ ብ4 ብርራ ክከፈለ ከምዝኸፈለ ተገደራ ክፍላቲ ብርራ ሰላኪ ብሞላንታት ማለት ብሞላንታት ታገኸ፤ መድፍሕ ሪኸሰ ከምዝጸለየ ተከራ፤ እዚ ክፍላቲቲቲ ደም መፍይዝድ ክፍላቲቲ 74 ተሃሊ-ተሃሞ፤ በዚ መሰረት ግብሩ ህዝቡ ስራዊት ናብ ሻዳሻት ኣጋር ክፍላቲ ስራዊት ምስ ሓደ መፍይዝድ ክፍላቲ ስራዊት ሃዩ፤ ብዘይከፈለ ማንኣይ ወተሃደራዊ ሃንደሽን ስላም ኮኣ እተን ኣብ ብርራ ክፍላቲ ብደጀ ጋንታታት ዝበራ ኣሃዳታት ስላም ሃንደሽን ምስ ምጽም ክፍላቲቲቲ ናብ ደጀ ሓደሊ ከምዝከበሩ ተከራ፤

ድሕሪ ምድምሳሰ ውቃው እዝ ህዝቡ ስራዊት ኣብ ድሕሪ መሰመር ዘይዶ ዝበረ ደቡን ተኣቕሶሽን መጥቃዕቲታትን ተርጉሞትን ብክፍላት ቀጸሎ፤ ካብቲ ሰርሓታት እዚ ጎሊሑ ዝተኣቀ እቲ ኣብ ግንቦት 1984 ኣብ መሰራ ኤርቲ ኣሰመራ ዝደገፈ 33 ኤርቲ ወግኡ ጸሓ. ዝደምሰሰ ሰርሓት ኮምንዶ እዩ፤ ህዝቡ ስራዊት ብዘይከፈለ ኣብ ዝተፈላለየ ክበታት ኣርታራ ኣውራ ኣብ ደቡብ ሰሞኽዊ ምስራብ ኣርታራ ብዘከ መጠኑ ንኣሰ መጥቃዕቲታትን ተርጉሞትን ብምክፍራ፤ ምቕሚ ስራዊት ጸሓ. ኣጸቢቆ ኣኖሽሞ፤ ዚ መጥቃዕቲታትዚ ናብ ዝወሰደ ደጀ ምድምሳሰ ደም ኣብ ሓምሌ 1985 ኣብ ልዕሊ ከተማ ባርን መጥቃዕቲ ፈንዩ፤ ባርን ኣብቲ ብዙሓት ከተማታት ኣርታራ ብሰውራ ኣርታራ ሓራ ዝኸፈለ መድረኽ 1977-1978 ጸሓ. ተራ-ዝመከሩ ኣብ ኣድ ተጋደልቲ ዘይኣተወት ከተማ ለሳዝበረት ደርግ ኮም ሕላዩ ጸንዖት እዩ ዝወሰደ ነዩ፤ በዚ ደም ምትኣዝ ባርን ክርዓት ደርግ ኣብ ፍጻም ነወጸ ኣኣተዎ፤

ክንዲ ዝኸፈለ ስራዊት ህግ ካብ ባርን ምልቃቕ ካብ መላኡ ኣቐዳሙ ክኣኸኸሩ ዝኸፈለ ሓደሊ ኣከሱ ብምዃሩ ሓደሊ ጸራ መጥቃዕቲ ፈንዩ ምስ መጥቃዕቲ ባርን ተከራ፤ ኣብቲ ከይተኣቕረ እውን ስራዊት ህግ “ኣብ ወግኡ ባርን ተኖሽሞ ኣሉ” ብዘበል ምዃ፤ ናብቲ ቅድሚ ምድምሳሰ ውቃው እዝ ዝበረ ማግር ሰሞኽዊ ምህራቕ ሳክል ኣደሻ ወረር ኣበኡ፤ እዚ “ወፍሪ ባሕራ ኒጽብ” ዝሰማሞ ሻሙናይ ወረር ብ10 ጥቅምቲ 1985 እዩ ጀሚሩ፤

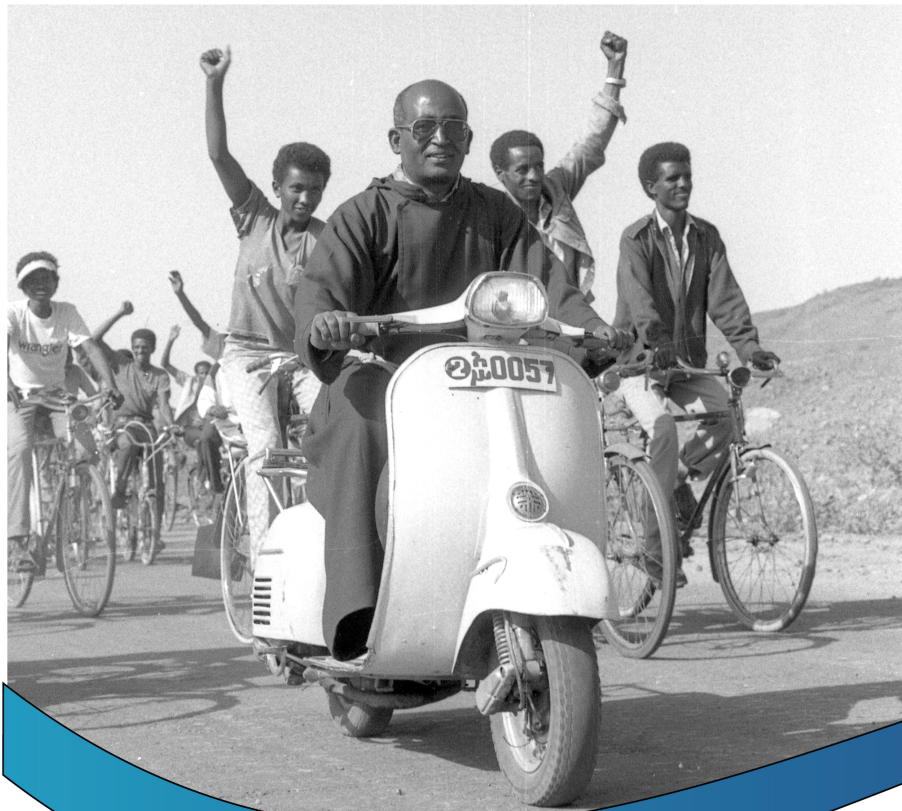
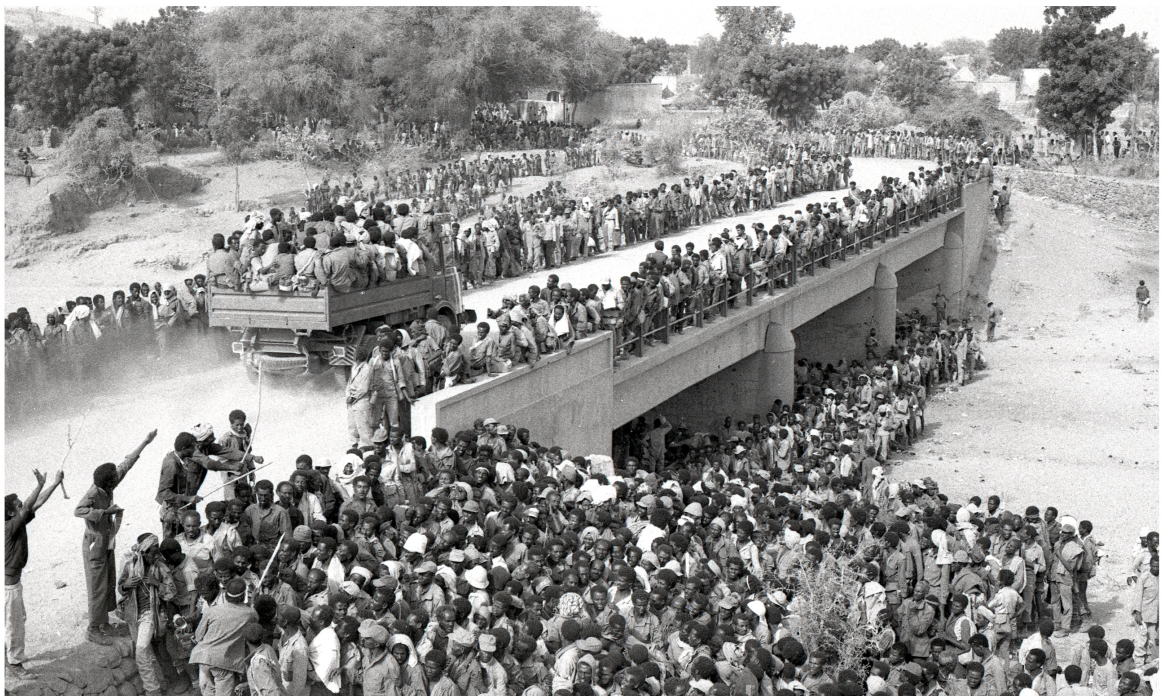
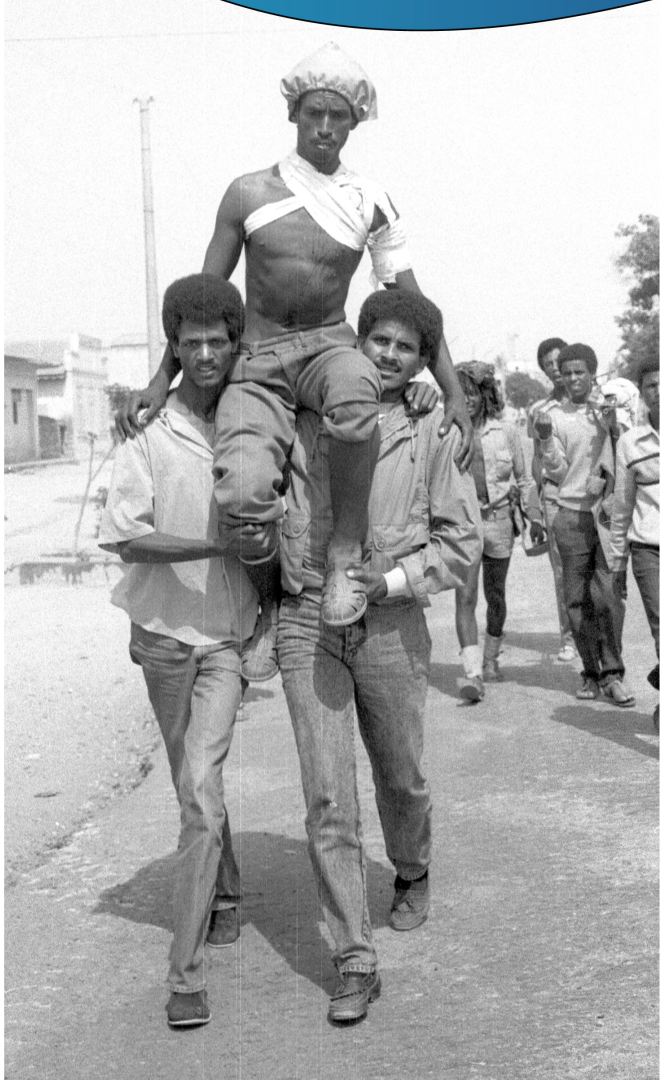
ደቓጽል

ቅያ ስጦታ መስርቦ !

መበል 32 ዓመት ጽንብል ናጽነት

ዲዛይን - ታእዛዝ ኣብርሃ
ስኢሊ - ኣርካይቭ ጩንፈር ስኢሊ

ሽብር

ሃማ መተኪ

ዛዕባ ኤፌ

እናሱላቸው ጸሐይ ዘብረቅ

ሰምአን ወልደሚካኤል

እቶም

ንጹሐይ

ሱላቸው በቲ ዘጋጠመካ ሃገር ከይትወሐዋ ዘገላግል ዋቡብ ሓያላት እዩ። ኣብ ጽንኩር እዋን ገድልን መኸተ ኣንጻር ወያነን ዝተሳተፉ መንእሴቶች ነቲ መዓልታዊ ዘጋጥም ብድህ ዝበድህ ዋዛታት ብምስራሕ ኣብ ዘየሰሙ ከታታት ክስሙ ክኢሉም እዮም። እናሱላቸው ሳላ ዝተጋደሉ ንምረት ኩናት ተጻዊሮም ሰዓርቲ ኾይኖም ወጸኦም። ኣብ ኤርትራ ክንድ'ቲ ተጋደልቲ ዝሰሓቑ ሱላቸው ዝሰሓቑ ሰብ ክህሉ ኣይክእልን እዩ። ክንድ'ቲ ኣባላት ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ዝዋዘደዎን ዝሰሓቑዎን ዝዋዘዩን ዝሰሓቑዎን ይህልዉ'ዶ? ሱላቸው ብሱላቸው “ሲ ዓሻ ቁሪ ወድኦ” ዘይበሃል ሱላቸው!

ሱላቸውን ዋዛን ንተጋደልቲ ኣብ ምዕንታር ዝከበሩ ብጽሒት ክንደይ ክኸውን ከም ዝኸኸል ሓሲብናሉ ንፈልጥ'ዶ? ኣብ ጉዕዞ ኩናት፡ ሓለዋ፡ ትምህርቲ፡ ማእቶት ... ተጻዊጦ ዝተሳለለ ተጋዳላይ ተራእዩ ኣይፈልጥን። ኣካሎም ተበጃሉ፡ ደሞም መሬት ከጥልል እናዛረየ ውን ፈገግታ ካብ ገጽ ተጋዳላይ ኣይረሓቑን። ኤርትራ፡ ትሕቲ መሬት ንክሰፍሩ ብሓገስ ዝሰራሰሩ፡ “ዓወት ንሓፋሽ” እናጨርሑ ዝቐበሩ ተዋጋኒቲ ከተፍሪ ዝኸኸሉት ሃገረ ጅግንነት'ዩ። እናሱላቸው ጸሐይ ዘብረቅ፡ እናሱላቸው ከም ጨው ዝሓቑቹ፡ ጨው ኮይኖም ‘ጨው ዘይብሉ’ ካብ ምዃን ዘድሓኑና ጀጋኑ ወትሩ ይዘከሩ፡ ይኸበሩ።

ዝሓለፈ ኣዋርሕ ዝኸሪ ናይቶም ዓበይቲ ዓወታት ዝሓልፈናሎም ወተሃደራዊ ሰርሒታት ቡብደረጃኡ ኣካይድና ኢና። ምሕራር ትእምርቲ ጽንዓት ህዝቢ ኤርትራ ዝኾነት ከተማ ናቕፋ (23 መጋቢት 1977)፡ ምድምሳሽ ናይ'ቲ ኣብ ሰሜናዊ ምብራቕ ሳሕል ዓራዱ ዝከበረ ውቃው እዝ (19-21 መጋቢት 1984)፡ ምድምሳሽ ዝዓበየ ናይ ደርግ መዝገብታዊ ሓይሊ ዝከበረ ናደው እዝን ምሕራር ኣፍዓበትን (17-19 መጋቢት 1988)፡ ሰርሒት ፈንቅል ገለ ካብቶም ፍሩያት ተዘከርቲ ሰርሒታት እዮም። እዞም ሰርሒታት እዚኦም ንመዝገብታዊ ሰርዓት ደርግ ኣብ ኤርትራ ካብ ሱሩ ዘነጃንቹ ውሕሉላት፡ ቅልጡፋት፡ ጽፋፋት ወተሃደራዊ ሰርሒታት እዮም። እንሆ ኸኣ ሕጂ መላእ ኤርትራ ሓራ ዝወጸትሉ መዓልቲ ናጽነት ንጽንብል ኣሎና።

እቶም ንጹሐይ መዝገብታዊ ኢትዮጵያ ኣብ ኤርትራ ዘዕረቡ ተጋደልቲ ህዝባዊ ግንባር፡ ጸሐይ ኤርትራ መለኦ ንክትበርቅ ዘይጋልህዎ ደበና ኣይነበርን። ድሕሪ ምድምሳሽ ናደው እቲ ጸሓይ ናይ መዝገብታዊ ብብልጭታ ናይቲ ድሃይ ሓርነት ዘበሰር ተኹሲ ተጋደልቲ ተተርቢዑ ባና ብርሃን ናጽነት ብቐረባ ዝረእየሉ ከታታት እዩ ተፈጠሩ። ፍሽኽታ ናይቶም ንሕሱም ናብራ ዘረብረቡ ተጋደልቲ ዝፈጠሩ ብልጭታውን ማዕረ ማሕታ ብረት እዩ ነይሩ። ፍሽኽታ ተጋደልቲ ካብ ምድማቹ ዝተሳላለ ኣብ ለይቲ ውን በሪህ ይርእዮ። በሪህ ዝርኤ፡ ንክትራኦ ዝበርሃኩ ንክባቢኡ ከኣ ዘበርህ ፍሽኽታ ተጋደልቲ፡ እቲ እንኮ ምንጪ መብራህቲ ኣብቲ እዋን ጸሓይ መዝገብታዊ ነይሩ። ህዝባዊ ግንባር፡ ኣብ ዓውደ ውግእ እናተቐተለን እናተቐተለን ዝሰሓቑ ተዋጋኒ ሓይሊ ክሃንጽ ብምክኣሉ'ዩ ሕልሚ ህዝቢ ኤርትራ ከሰምር ዝኸኸለ።

ተዋጋኒቲ ኤርትራ መሬት ክንዲ ዕንቁ ኾይና፡ ሸግር ገቢሉ ክውሕጦም ክንቁ እንከሉ ካብ ምስሓቕ ዓዲ ኣይውዕሉን። ነገዳ ሱላቸውን ፈገግታን ተዋጋኒቲ ኤርትራ ከም በርቂ ንጸልማት ሰማይን ምድርን ዝቐድድ ሓይሊ ኣለዎ። ኣብ ማእከል ሸግር ኮይኑ ብርሃኑ ተሰፋን ሓይልን ዝህብ ሱላቸው ክሰሓቑ ዝኸኸል ሰብ ዝገንጸ ዮብሉን። ኣይጽልምቶን ንዶቲ ኣይዓርቦን፡ ሓይሉ'ውን ኣይደክሞን። ክሳብ ንትንፋሱ ካብ ኣካሉ ትፈላሊ ዋይት ትረኽቦ ይዋጋኒ፡ ይውጋኒ፡ ምውጋኒ ይቐጽል። ኣብቲ ግራት ሞት ብቐልፅ ወጽዩ እናተዋግኦ ይቐኒ። ሞት ንዘደፍራ ድፍረት ግዲ ዘይብላ ኮይኑ ይቐኒ። ብጽቲ ቀቢሩ ንይላ ተኹሊ ዮኹድድ፡ ይትክዘ፡ ዮሰተንትን፡ ሰ ግን ኣይገድፍን።

ጽሓይ ናጽነት መለኦ ኣብ ግንቦት 24, 1991 እያ በሪቓ። ይኹን ደኣ እምበር፡ መንእሴቶች ተጋደልትን ሓፋሽ ህዝቢ ኤርትራን ኣብቲ ጸለም ደበና መዝገብታዊ ከም ግመ ባሕሪ ኣራጢጡ ኣብ ዝከበረሉ እዋን፡ ጸዳል ናይታ ድሒራ ዝበረቀት ጸሓይ ናጽነት ይረኣዮም ነይሩ እዩ። ኣብ ጸሓይ

ኮይንካ ምርኣይ ሓደ ካብ ፍሉያት ትዕድልቲ ተጋዳላይ እዩ ክበሃል ይክእል። እናጠመኹ እናቐረቅኹ እናተቐንዘኹ እናጥትካ ምስሓቕ መለለዩ ባህሪ ተዋጋኒቲ ኤርትራ እዩ።

መዘና ኣልቦ ሓይሊ፡ መዘና ኣልቦ ሰርዓት፡ መዘና ኣልቦ ንዶት ተጋደልቲ ተሓዋዊሱ ንመዝገብታዊ ካብ ሱሩ ፈንቂሉ ናጽነት ተኹሊ። መዝገብታዊ ንምእላይ ኣብ ኣኽራናት ሳሕል ዓራዱ ክረባረብ ዝጸንሐ ተጋዳላይ ናብ ጎላጉል ወራዱ ከም ሓያል ውሕጅ ንጸሓኢ ሓጺቡ ናብ ባሕሪ ኣዋሕልዎ። መወልዲ ናይታ ንመላእ ኤርትራ እተበርህ ናጽነት ኪኖ ቀጣን ስጋለት ከም ዘላ ኣሚኑ ነቲ ሓዊ ዘፍሰስ ዝከበረ ጽወድ ኣጽዋር ከም ‘እንቐፅ ድሓን መጸእኩም’ ዝበሉም ነጻጊ ዕንበባ ቀጺሮም ጠጊኖም። ኣብታ ቀጣን መገዲ እናተተሳሉ፡ እናተተሳሉ ኣብ ገጽም ትብዓት እምበር ቅብጽት፡ ሃንቀውታ እምበር ዕርቦት፡ ፍሽኽታ እምበር ጽውግታ ኣይተራእየን። ተጋደልቲ፡ ሱላቸው እምበር ቃዝኣም ንጸሓኢ ከየሰምዑ ሳላ ዝተሰማምዑ ገድሎም ኣድሚዑ።

ድሕሪ ነዊሕ ሰቓይ፡ መዝገብታዊ ንምእላይ፡ ኣብ ኣኽራናት ሳሕል ጸጊቡ ሕለቲ፡ ወፋራት ኣሕዋቲ ንዓዲ ንኸእቲ፡ ጉታ'ይሉ ከቲቲ፡ ኪኖ ቀጣን ስጋለት ከም ዘሉ መስተርሆት ኣሰተብሂሉ ጠሚቲ፡ ካብ ጎቦ ወራዱ ኣብ ጎልጎል ዓራዱ፡ ጸልእቲ ኣኳዲዱ፡ እዚ ኩሉ ክገብር ግን ሱላቸው ኣይገደፈን እቲ ተጋዳሊ እቲ ሱላቸው ግዲ

ዝፈጥረሉ ኮይኑ ሓይሊ። ኣብ ዛዘሚ ኩናት ውግእ ደቀምሓራ፡ ውሕልነት፡ ቅልጣፊን ተጋዳላይ ተመስከረ። ሓሞት ጸሓኢ ፈሰሱ፡ እቲ ተታዕናኒ ሓመድ ልሒሱ፡ ‘በእናቱ’ እናበለ ከማልድ ሰጊዱ። እቶም ሱላቸው ተጋደልቲ ማልዶት ደርጋውያን ርእዮም ገሪምዎም መለሶም ስሒቐዎ፡ ግን ኣይጨከኩን ምሕረት ሂሶም ኣሳልዮም መራብ ኣሰጊሮም። ዓወት ገድሊ ኤርትራ፡ ውጥን ሰብ ጽፋራ ብውጥን ሰብ መትከል፡ ሓይሊ ብዙሓት ከኣ ብሓይሊ ውሑዳት ክብተን ከም ዝኸኸል ዓለም ክትምልከቶ ኣብነት ክኸውን ታሪኽ ኣቐሚጥዎ ኣሎ።

ድሕሪ ናጽነት፡ ኣብ ሚያዝያ 1993 ንዘከደናዮ ረፈረንደም ዝኸሪ መበል 30 ዓመት ገርናሉ ኢና። ኣብቲ ቅኑ ህዝቢ ኤርትራ ምስ ተጋደልቲ ደቁ ተደባለቹ ዝሰሓቑ ሱላቸው መስፈሪ ዮብሉን። ኣብ 24 ግንቦት 1991 ዝከበረ ሓገስ ዓቢ'ኳ እንተነበረ ምግራምን ሰንባደን ስለ ዝተሓወሶ ካብቲ ኣብ ግዜ ረፈረንደም ዝተሳሕቑ ሱላቸው ፍልይ ዝበለ'ዩ። ውጽኦ ሱላቸው ደሰታ፡ ዓወት፡ ተሰፋ ኣብ ረፈረንደም እዩ ተሳሊቑ።

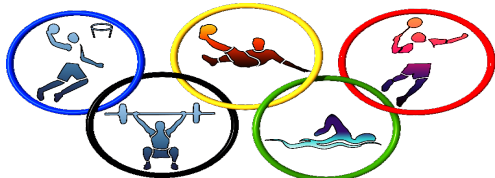

በቲ ‘እወ ንናጽነት’ ከድምጽ ዝኣገዶ ንይላ ሓገስን ዓወትን ዘይተነቓቓቑ ነበሩ ኣይነበረትን። ኣብ 13 ሚያዝያ 2002 ኮምሽን ዶብ ኤርትራን ኢትዮጵያን ባድመ ናይ ኤርትራ ምዃና ብይን ምስ ሃብ ዝከበረ ሓገስ ማዕረ ክንደይ ከም ዝከበረ ናይ ቀረባ ተዘክሮ ናይ ዝወሰነ መንእሴቶች ብምዃን ምግላጹ ኣየድልን'ዩ።

ድሕሪ ናጽነት ውን ካብ 1998-2000 ዝተካየደ መኸተ ኣንጻር ሃላሊ ሰራዊት ወያኔ ጅግንነት ኤርትራውያን ዳግም ተመስከሩ'ዩ። ናጽነትን ልእላውነትን ኤርትራ ዝቐጽል ወለዶ ሳላ ዝተፈጥረ ንኤርትራ ኣንኢሶካ ወይ በቲንካ ቤትካ ንምዕባይ ዝተሓልመ ሕልሚ በኒ። ዋርሳይ ይክኣሉ ዝቐረቦ መኸተ ንሕልሚ ወያኔቲ ኣብ ልቢ ሓለምቲ እንከሉ ሳላ ዝቐተሉ ኤርትራ ቀደም፡ ኤርትራ ሎሚን ጽባሕን ኮይና ትቐጽል ኣላ። እቶም ኣብ ጽንኩር እዋን እናሱላቸው ታሪኽ ዝወረቐ ዋርሳይ ይክኣሉ፡ ቁራስ መሬት ኤርትራ ክበልዕ ዝገባዓቸው ብዘይንሕሰዮ ዝቐጽዑ ወጡር ትዕቢት ዘንትዑ ሪሙ ዘጽንዕ ምዃኑ ኣመኪሩ ኣሎ።

እናሱላቸው ጸሐይ ናጽነት ዘብረቅ፡ እናቐረቅኹ ንዓና ዘሞቹ፡ ተጎረጸም ዘይንቐንቐቹ፡ ብሸቕታን ፍሽኽታን ዓለም ዘጨነቹ ዘለዉን ዝሓለፉን ጀጋኑና ዝልኣለም ይኸበሩ።

ስፖርት

ተስፋፋይነት ሙከራህቱ

15 ዝበለጹ መሰርሕ ምስግጋር ተጻውተዉ 2022-2023

ጋንታታት ፕሪሚየር ሊግ እንግሊዝ ኣብ ክልተ መዓነቲ መሰርሕ ምስግጋር ተጻውተዉ ናይ ዓመት 2022-2023 ኣሰታት 2.8 ቢሊዮን ፓውንድ ዝገዛዎ ገዝብ ነዎ ዘዋጅኦም መዋከብ፡ ዕድገ. ተጻውተዉ ኣወርጃ ዘረድኡ፡ እዚ መዋከብ ገዝብ ትልላ ተጻውተዉ ምዃን ምዃን ምዃን ገዝብ ኣብ ቁጽሪ ዘሰተወ ነዎ ዘይኣ ደማ ይግለጽ፡ ማዕከላዊ ሲቲ ኣብ ዕዳጋ ተጻውተዉ ዝተጻውተዉ ባሕር መሰርሕ (ፓላርክ ሪፖርት ግሪፍ) ዘውዲ ምዃን ፕሪሚየር ሊግ ክትግብር ከኻል ከሎ ኣርሰናል ወን እንተኻኝ ዝበረደ ለውጢ እቲ ጽኑዕ ክትግብር ኣብዘዋጅ፡ ብራይተን ኣብ መሰርሕ ምስግጋር ተጻውተዉ ብዘበረደ ወፍሪ ኣብ ታሪኽ ጌራማ ግዜ ኣብ ከሰብ እዉ ኣውሮጳ ክትጻውተ ከኻል ከሎ ፋልጋም ናቲፖዝም ፎፈርን ቢንግሙብን ከኣ ብዘበረደ ወፍሪ ኣብ ቀዳማይ ናይ ፕሪሚየር ሊግ ዓመተን ካብ ሓደጋ ምዃን ክድሕና ገደፍን ኣሎ፡ ማዕከላዊ ዩናይትድ ክውከልን እውን እንተኻኝ ሓደገቲ ተጻውተን ናብ ምዃን ሊግ ኣውሮጳ ንኻምሉኣ ሓገሪ ምዃን፡ እከ መርከብ ሓብራት ስፖርት ግል ኣብ ዓመት 2022-2023 ካብ ዝሰዱ 15 ዝበለጹ መሰርሕ ምስግጋር ተጻውተዉ ፕሪሚየር ሊግ ኣሉ ካብ ዘቆረጸ ምዃን፡

15. ታይዎ ኦምዶ (ናቲፖዝም ፎፈርን 175 ሚልዮን ፓውንድ)

ናብ ፕሪሚየር ሊግ ዝበረደ ጋንታ ቅድሚ ወድድር ምድማራ ብዘውግድ ትዝሮ ነገር እንተደኣ ሃልዩ ከይኡ ሹቶ ዘመዝገበ ኣጥቃይ ምዃን፡ ናቲፖዝም ፎፈርን ከኣ ኣብ ፕሪሚየር ሊግ ከድሕሞ ዝኸኸሉ ብረን ጆንሰን ኣምዶን ዓዲጋ እዩ፡ ናይጆሪያዊ ኣምዶ ግን ትሕሳስ ናይ ፕሪሚየር ሊግ ሹቶታት ብምዝረጋገ ካብዎም ዘፈረመዎም 30 ተጻውተዉ ጸብል ክበል ኣኻኣልዎ ኣሎ፡ ከሰን እቲን ዘመዝገበን ሹቶታት ንጋንታኡ ነጥቢ ዘሃእ ምዃን ከኣ ካብ ፍሉይነቱ፡ ናቲፖዝም ፎፈርን ኣብ ሜዳ ኣብ ዝበረደ ቀዳማይቲ ጸውታ ሹቶ ምዃን ዝፈረመደ እዚ ተጻዋታይ መወደት ሹቶ ኣገጽ ሊቨርፑል ጋንታኡ ኣብ ልሊ ሳውዝምቶን 4ባ3 ክትወጥ ከኣ ክልተ ሹቶታት ከምኡ ወን ምስ ቸልሲ 2ብ2 ክትፈልል ከኣ ሹቶ ከም ዘመዝገበ ይፍለጥ፡ ብዘይከይ ፎፈርን ኣብ ፕሪሚየር ሊግ ክትጸክስ ዘውሓት እንከ ሹቶ ኣገጽ ኣርሰናል ባሕሩ ኣመዝገበዎ፡ ብሓፈሻ እዚ ተጻዋታይ ጋንታኡ 11 ነጥቢ ኣብ ዝሰደደሉ ግዝገባ መሪሕ ተራ ነይሩዎ፡

14. ኒክ ፖፕ (ክውከል 10 ሚልዮን ፓውንድ)

ሓዊ ልዩት ፖፕ፡ ክሰብ ባርኢ ኣብ ፕሪሚየር ሊግ ምዃን ክትጸክስ ኣኻኣሉማ ካብ ዝሰዱ ሓደገቲ፡ ናብ ክውከል ድሕሪ ምዃን ከኣ ነታ ጋንታ ኣብ ምዃን ሊግ ንኸትገብር ዝሰደደ ገደፍ፡ ኣብ ፕሪሚየር ሊግ ድሕሪ ሓዊ ልዩት ማዕከላዊ ሲቲ ኣደርገን እቲ ዝውሓደ ሹቶ ዝመዝገበ ሓዊ ልዩት፡ ሰላሳ ፍጻም ቅዳሞ መቐጻቤት ብምድሓን ከኣ ጋንታኡ ሓምቲ ኣገደሰቲ ነጥቢ ክትወጥ ኣኻኣልዎ፡

13. ፓልሂን (ፋልጋም 20 ሚልዮን

ፓውንድ)

እዚ ፖርቲጋል ኣፍሪካ ካብ ኣገጽ መጋዕዝ፡ ከሰብ ምዃን ዝሰደደ ቃልሲ ብዘኸኣ ደናቕቲ ክፈሰስ ክኣሉ፡ ፓልሂን ኣብ ፕሪሚየር ሊግ እቲ ዝሰደደ ከሰብ ዝመዝገበ ተጻዋታይ፡ እቲ ዘበርጃ ነቲ ድሕሪኡ ተሰሪዑ ዘሎ ሞደላስ ካሪላዶ ብ50 ዝበለጸ ምዃን፡ እዚ ተጻዋታይ ኣብዚ እዋን ወጺዖ ብዘሎ ብቐዳሕ ቀዋሚ ኣባል ሃሪዊት ጋንታ ፖርቲጋል ክኸውን ከሎ ኣብ 2021 ስፖርቲን ድሕሪ 21 ዓመት ዘውዲ ምዃን ክትደፍኣ ከኣ ከኣ ካብ ቀንዲ ተጻውተኣ እዩ ነይሩ፡

12. ዊሊያም (ፋልጋም ብፍጥ)

ዊሊያም ምስ ኣርሰናል ዝሰደደ ወሳኢ ክውድእ ከሎ ኣብ ፕሪሚየር ሊግ ዝሰደደ ግዜ ከም ዘበዘወደ ዝገለጽ ነይሩ፡ ድኽንምር፡ ፋልጋም ወሓላል ተመክሮኡ ብምክትባል ኣብ ክራማት ምስ ልምድ ከም ዝዘርገደ እዩ እዩ ብፍጥ ኣፈሪማቱ፡ እዚ ናይ ቅድም ናይ ቸልሲ ናይ ክጌል ተጻዋታይ ከኣ ኣይተመቐን፡ ሓምቲ ሹቶታት ከመዝገበ ከሎ ሓምቲ ሹቶ ሹቶ ከዓላሲ ብምክትባል ፋልጋም ከም ዘይተገደቦ ኣመሰኸሩ፡

11. ጃሊን ኦልቪኒ (ማዕከላዊ ሲቲ 14 ሚልዮን ፓውንድ)

ቢ ተጻዋታይ ብዘሰደደ ከምኡ ዝዘበወደ እዩ ናብ ደቡብ ኣመሪካ ከይደም ዝመዝገበ ሰላይቲ (scouts) ማዕከላዊ ሲቲ እዩ፡ እዚ ተጻዋታይ ምስ ምሓው ሃንድ ምስ ቀዳማት 11 ተጻውተዉ ናይ ምሓው ዕድል ክፈሰስ እንዘዘወደ ኣብ ክፍሊ ወፍ ዝተሰራራ ጸውታ ግን ፍሉይ ምዃን ብምዃን ብምዃን ኣርሰናል ክሰርክ ፍጻም ኣይተጸከመን ዘሎ፡ ብመዝገብ ዝጸውዑ ደጃቕ ዘመዝገበ ሹቶታት ክጸጽር ከሎ ሃንድ ሞሪይቶ ዝቆድሞ፡ ከምሳ ዓይነት ኣጥቃይ ብ14 ሚልዮን ፓውንድ ካብ ሊቨርፑል ክትገደቦ ከኣ ብፍሉይ ክጥቀስ ዝገብሩ፡

10. ኣሌክሳንደር ኢሳቅ (ፎር ሚልዮን ፓውንድ)

ኢርትራዊ ሸወደናዊ ኣሌክሳንደር ኢሳቅ ኣብ ሓደ እዋን መሰርሕ ምስግጋር ተጻውተዉ ክውከል ዝበረ ተጻዋታይ ክኸውን ከሎ ጸሓፊ ከኣ ብፕሪሚየር ናይ ጭዋዳ መተግዳቲ ክኸብ ሞሪ ካብ ጸውታ ብምርሓቕ ዕድል ኣይገበረን፡ ድኽንምር፡ እዚ ቅልጠፋ ኣጋር ከም ዝውንን ዝመሰሉ ተጻዋታይ ናብ ጸውታ ድሕሪ ምዃን ብዘሰደደ ናይ ምዃን ክኣሉ ክትገብሩ ኣገጽ ጋንታኡ ክትወጥ ዝገበ መሰርሕ ኣሉ ክወጽእን ኣይተሰከረን፡ ኣብ ቀዳማይ ናይ ፕሪሚየር ሊግ ዓመቲ ኣብ ዝተሰደደ 14 ጸውታታት 10 ሹቶታት ከመዝገበ ምዃን ደማ ኣብ ዓመት 2023-2024 ክውከል ቦል ውሳኔ ከም ዝኸውን ዘከራየር ይለግ፡ ኣሌክሳንደር ኢሳቅ ዝሓሊፈ ሳምንታት ብመዝገብ ሚኒስቴር መራኸቢታት ግዘቢ ኢርትራ እንዳሕ ናብ መዘገብ 32 ዓመት ቦል ናጽነት ኣብዓና ዝበል መልእክቲ ከም ዝሰደደ ይዘርገድ፡

9. ካሞሪ (ማዕከላዊ ዩናይትድ 60 ሚልዮን ፓውንድ)

ማዕከላዊ ዩናይትድ ኣብ ቀዳማት ክልተ ናይ ፕሪሚየር ሊግ መዓከላዊ ጸውታኣ ብዘራይተን ብረንፍርድን ድሕሪ ምዃን ኣራክ ተን ሃገ እታ ጋንታ ካብ ዝኸኸሉ ናብ ዝሰደደ ከይደደ ከኣ መድሕን ዝኸኸሉ ተጻዋታይ ከምኡ ከም ዘለዎ ተሰደደ፡ ሓምቲ ግዜ ጸዋኣ ምዃን ሊግ ዘልግሰን ቀዋሚ ተሰራ ሃሪዊት ጋንታ ብራዚል ዝኸኸሉ ካሞሪ፡ እዚ ጋንታ ብብረንፍርድ 4ብ0 ክትሰርጽ ምስ ተግባር ከኣ ገደማታ ክፍውስ ከም ዝኸኸል ንወከሉ ከምኡ ኣይተመዘገበን፡ ካሞሪ ናብ ኣልድ ትራፍርድ ድሕሪ ምዃን ንመሰረድ ምዃን ደርገድ ንመሰረድ መዋቃሪ ከኣ መጋቢ ክኸውን ግዜ ኣይወሰደን፡ ብፍላይ ክም ኣቐደሞም ተመቐልም ዝሰደደ ተጻውተዉ ራድ ዴቪልን ንሓድ ዕላማ ከም ዝሰደደ ኣብ ምዃን ከኣ መሪሕ ተራ ተጻዊቱ፡ ደገብ እዚ ጋንታ እንተፈተወም ከኣ ዘበርጃ ኣይነቱ፡

8. ማክሌ ኦቪን (ማዕከላዊ ሲቲ 15 ሚልዮን ፓውንድ)

ዝሓሊፈ ዓመቲ ሲቲ ምስ ደርገድ ኣብ መሰርሕ ምስግጋር ተጻውተዉ ጸብቕ ሲሕታ ሞሞ፡ ምዃን ሃንድ ዝሰደደ ትኩረት ተሞራቦም ክኸውን ይኸኸል፡ ድኽንምር ናይ ኣቐደሞን ባሕር ውሓ ምዃን ክዘበደ ኣይገብን፡ እዚ ሰዘርገደ ተኸላኸሎ ንሓድ ብሊጽ ግዳ ሕቕ መሰረድ ምዃን ክትገብር ወፍ ብሊጽ ኣቐደሞ ቀመን መዋርኪ ዝኸኸልን ምዃን፡ እዚ ተጻዋታይ ምስ ኣብ ምዃን ኣርሰናል ተኸላኸሎ ምስ ሰላሳ ተኸላኸሎ ናታን ኣከ ኣብ ዝተገርመሉ ከኣ ከም ናይ ጸጋም ተኸላኸሎ ከይት ብሊጽ ብቐዳሕ ኣርሰናል፡ ልሊ ሹታ ከኣ እዚ ተጻዋታይ 15 ሚልዮን ፓውንድ ሞሪይቶ ምዃን፡ ሓምቲ ሰደሬ ናይቲ ዩናይትድ ንራ ሞደር ዝዘከሉ ምዃን፡

7. ተርቪስ ኣሌክሳንደር (ብራይተን 15 ሚልዮን ፓውንድ)

እዚ ተጻዋታይ ካብታ ዝሓሊፈ ዓመት ክኸብ ፍርቂ ፍጻም ምዃን ሊግ ኣውሮጳ ዝወጸሉ ብራይተን ኣብ ብራይተን ምስ መዳኡ ብዘተት ወፍት ሽጻሽፍቲ ዓይነም ከምኡ ተራጸምዎም፡ ኣሌክሳንደር ግን ኣብ ቀዳማይ ዓመቲ ኣብ እንግሊዝ ብዘርሑ ብቐዳሕ ዘሞሰ ይበሉን፡ ንሑ ብፍላይ ድሕሪ ሞሞ ዓላም ሸወዳት ሹቶ ዝኸኸሉ ከዓላሲ ክትገብሩ ከሎ ኣገጽ ኣርሰናል ከኣ ብወጽኦት ሹቶ ከመዝገበ ክኣሉ፡ ዝመዳኡ ዓመት ደማ ምስ ብራይተን ከይት ኣብ ኣውሮጳ ብሊጽ ብቐዳሕ ከርእይ ተኸላኸሎ ተሰራራ ኣሎ፡

6. ኣንድሪስ ፔራ (ፋልጋም 10 ሚልዮን)

ኣሰራሚ ፋልጋም ማርኮ ሰልቲ ዝላ ተጻዋታይ ካብ ብራዚል ናብ እንግሊዝ ክመልሱ ሓንቲ ደወል ቴሌቪዥን ሞሪይቶ ኣድልዎ፡ ግራ ካራቲዮ ተከሓን ምስ ኣሌክሳንደር ሚኒስቴር ተወዳዳሪ ከኣ ኣርሰናል ሹቶታት ከመዝገበ ከሎ ሽጻሽፍት ደማ ሹቶ ዝኸኸሉ ከዓላሲ ሲሕታ፡ ዕድል ኣይገበረን ግን ኣገጽ ሲቲ ኣብ ዝዘመሰሉ

ዝበረ ግዜ ምዃን ወቕቲ ካብ ጸውታ ዘርከቐ ማሪያዊ ኣጋጠም፡ ክራ ዩናይትድ መዓከላዊ ፋልጋም እዩ ነይሩ፡

5. ሊባዶሮ ማርኪን (ማዕከላዊ ዩናይትድ 56 ሚልዮን ፓውንድ)

እዚ ኣርጅክናዊ ተጻዋታይ ናብ ኣልድ ትራፍርድ ክመዳኡ ከሎ ጃሚ ካራር ዝርገም ብዘተት ወፍት ብዓለዊ ብቐዳሕ ከይሸር ብምራኽ እቲ ዝተዋሰ መዋከብ ገዝብ ከም ጸሓ ክቐጽርም ተሰደደ እዩ፡ ድኽንምር ብድሕት ከሰብ ኣብ ምዃን ምዃን ብዘመ ብቐዳሕ፡ ዩናይትድ ዝደዳ ከሰብ ክትጻውተ ኣኻኣልዎ፡ ኣብ መሓርቕ ሚያዝያ ድሕሪ ዘጋጠመ መተግዳቲ ከኣ ኣራክ ተን ሃገ ክኸብ ክጸይ ከም ዝኸኸረ ርዳእ፡

4. ኣሌክሳንደር ሊባዶ (ኣርሰናል 32 ሚልዮን ፓውንድ)

እዚ ዩናይትድ ንኸሉ ቦታታት ኣርሰናል ዓብልልዎ ኣንተገብሎ ምዃን ኣይነቱ፡ ናይ ጸጋም ተኸላኸሎ ክል ንመሰረድ ምዃን ድጋፍ ኣብ መሰረድ መዋቃሪ ከኣ ሰዘርገደ ክፈረፍ ፍጻም ኣይተሰከረን፡ ንሑ ሕልፊ ዝኸኸሉ ተጻዋታይ ከሰብ ኣብ ዝተዘሉ ዘኸኸሉን ዝመዝገበን ግዝገባ ኣገጽ ዩናይትድን ተተገምን - ኣርሰናል ምዃን ሰላሳ ነጥቢ ክትወጥ ኣይተመደን፡ ኣብ ሰዊን ሰዊን ምስ ሲቲ ዝሰደደ ናይ ዓውት መደሰውን ናብ ኣምራክ ኣምዳኦም፡ ኣብ ምድማር ጸውታ ናይዚ ወቕቲ ኣርሰናል ጸዋኣ ፕሪሚየር ሊግ ከም ትግብር ክከረብ ከሎ ብዘተት ወፍት ሰዘርገደ ምዃን፡ እታ ጋንታ ሞርኳ ምዃን ኣይተኸረን ዝኸኸሉ ገደብ ግን ቀለል ኣይነበረን፡

3. ሰዊን ሰዊን (ክውከል 35 ሚልዮን ፓውንድ)

ክውከል ዝላ ተጻዋታይ ካብ ሞሪ 2022 ኣትሒቲያ ዓይና ኣውዳቓት ነይሩ፡ ዝሓሊፈ ክረምቲ ካብ ለላ ምስ ኣምዳኦቶ ከኣ ሰዊን ምስ ፋቢዮን ቡር ከመዘደን ብዓለዊ ቀመን ከሰብ ክኸኸሉን ግዜ ኣይወሰደን፡ ክውከል ሎሚ ዓመት ዝበለ መሰረድ ምዃን ክትወጥን ዝሰደደ ተራ ዝተጻውተ ከኣ ንሑ እዩ ነይሩ፡

2. ፓሪል ደላሲ (ኣርሰናል 45 ሚልዮን ፓውንድ)

ዋላኳ ብሊጽ ተጻዋታይ እንተኻኝ

ኤርትራዊ ሸወደናዊ ኣሌክሳንደር ኢሳቅ

ብራዚላዊ ጃሰብ

ኖርወጃዊ ሃንድ

ብራዚላዊ ካሞሪ

ኣብ ሲቲ ግን ቀዋሚ ተሰራ ክኸውን ንወርዳላ ከምኡ ኣይከላከን፡ ናብ ተሓጋዝ ወርዳላ ዝበረ ኣርቲታ ምስ መዳኡ ግን ኣብ ኣምራክ ወፍ ተጻዋታይ ክኸውን ዘይከላከን፡ እዚ ተጻዋታይ ዋላኳ ኣብ ሞሞ ዓላም ብዘመመ መተግዳቲ ንሰላሳ ወርኪ ካብ ጸውታ እንተረከቐ 10 ሹቶታት ከመዝገበን ሓምቲ ሹቶ ዝኸኸሉ ከዓላሲ ክትገብሩ ግን ክኣሉ፡ ልሊ ሹታ ከኣ ከሰብ ብዘዋጅ ብምሓዝ ደቂ ጋንታ ከምኡ መሪሕ ተራ ተጻዊቱ፡

1. ሃንድ (ማዕከላዊ ሲቲ 51 ሚልዮን ፓውንድ)

እዚ ተጻዋታይ ኣብ ኖርወጃ ኣሰራሪን ጀርመን ብምዃን ኣብ ክፍሊ ወፍ ጸውታ ሓንቲ ሹቶ ክቐጽር ክኣሉ፡ ኣብ እንግሊዝ ከምሳ ክዘር ዝገለጹ ግን ኣይገበረን፡ 36 ሹቶታት ኣብ ፕሪሚየር ሊግ ብሓፈሻ ከኣ 52 ሹቶታት ብምዝረጋገ ክበረወጥ ክኸውን ዘይከላከን ሲቲ ጸዋኣ ፕሪሚየር ሊግ ክትወጥ ዝሰደደ ኣርክቶ ክዘር ከሎ ድሕሪ 24 ዓመታት ከኣ ናይ ሪሞ ሰላሃዊ ዓውት ንኸመዝገበ ክትወጥ ተኸላኸሎ ኣሎ፡ ዋላኳ መሪያ ሃንድ ዝፍ እንተኻኝ ሲቲ ግን ምወናን 51 ሚልዮን ፓውንድ ሞሪይቶ ካብ ክዘገኣ ኣውዳኡ፡ 25% ዝተተት ካብቲ ሊቨርፑል ንዳሚን ካብ ዘውዳኡ ምዃን፡

